

Schrifttum

Auswahlbibliographie zur Geschichte und Landeskunde der böhmischen Länder 1989

Mit Nachträgen

Zusammengestellt von Ralf Köhler

I. ALLGEMEINES

1. Bibliographien

1. **Barvíková**, Hana, Ludmila Cuřínová, Marie Hrochová: Czechoslovak History of Science. Selected Bibliography 1980–1988. Prague 1989. 213 S. (Acta historiae rerum naturalium nec non technicarum. Special issue. 22.)
2. **Gregor**, František, Alice Urbánková: Články a studie o Brně za léta 1980–85. In: Brno v minulosti a dnes. 10. 1988 (1989). S. 150–167. [Artikel und Studien über Brünn aus den Jahren 1980–1985.]
3. **Jiříková**, Daniela: Historia mostecká. Výběrová regionální bibliografie. Most 1989. 47 S. [Brüxer Geschichte. Regionale Auswahlbibliographie.]
4. **Skružný**, Ludvík: Výběrová bibliografie problematiky etnických procesů. Praha 1989. 117 S. [Auswahlbibliographie zur Problematik ethnischer Prozesse.] (Přípravné materiály k Slovníku etnických procesů. Bd. 6.)

2. Sammelwerke

5. **Česko/slovenske vzťahy – história a súčasnosť**. In: Zborník Ústavu marxizmu-leninizmu ÚV KSS. 27,3. Bratislava 1989. 222 S. [Tschechisch/slowakische Beziehungen – Geschichte und Gegenwart.]
6. **Struktura společnosti na území Československa a Polska v 19. století do roku 1918**. Praha 1988. 306 S. [Die Struktur der Gesellschaft auf dem Gebiet der Tschechoslowakei und Polens im 19. Jahrhundert bis zum Jahre 1918.]
7. **Studia mediaevalia Pragensia I**. Praha 1988. 143 S.

II. LANDESKUNDE, SIEDLUNG

1. Allgemeines

8. **Boháč**, Zdeněk: Historical-ecological Aspects of the Bohemian Feudal State Economy. In: Historická ekologie. 1. 1988. S. 11–59. [Mit Abb.]
9. **Christl**, Andreas: Höhengrenzen der urgeschichtlichen Besiedlung im Erzgebirge und dessen Umland (dargestellt an einem Ausschnitt). In: Archeologické rozhledy. 41. 1989. S. 386–405. [Mit Abb. Tschech. Zsfass.]
10. **Chudárek**, Zdeněk: Prohlášení vybraných kulturních památek za národní kulturní památky. In: Památky a příroda. 14. 1989. S. 521–530. [Mit Abb. Die Ausrufung ausgewählter Kulturdenkmäler zu nationalen Kulturdenkmälern.]

11. **Dvořák, Jiří:** Sociologie a ekologie člověka. In: Sociologický časopis. 25. 1989. S. 114–124. [Russ. und engl. Zsfass. Dt. Titel:] Soziologie und Ökologie des Menschen.
12. **Gojda, Martin:** Příspěvek povrchové prospekce (sběrů) k topografii raně středověkých sídelních poloh v mezoregionu dolního Povltaví. In: Archeologické rozhledy. 41. 1989. S. 614–628. [Mit Abb. Engl. Zsfass.:] New data on the topography of early medieval sites in the basin of the lower Vltava [Moldau] obtained by a fieldwalking survey.
13. **Kupčík, Ivan:** Die ersten kartographischen Festlegungen der tschechoslowakischen Staatsgrenzen. In: Bohemia. Zeitschrift für Geschichte und Kultur der böhmischen Länder. 30. 1989. S. 41–51.
14. **Kusák, Dalibor, Bohumil Říha:** Československo. Obrazy země i dějin. Praha 1989. 339 S. [Meist Abb. Russ., engl., frz. und dt. Zsfass.:] Die Tschechoslowakei, Land und Geschichte in Bildern.
15. **Láník, Jaroslav:** Einige Umwelt-Aspekte in den Städten am Ende des 19. Jahrhunderts. In: Historická ekologie. 1. 1988. S. 275–283.
16. **Moškoř, Milan:** Průmysl a životní prostředí v Praze v 80. letech 19. století. In: Historická ekologie. 1. 1988. S. 285–299. [Engl. Zsfass.:] Industry and Living Environment in Prague in the 1880's.
17. **Otruba, Gustav:** Böhmens sozioökonomische Zustände im Biedermeier auf Grund der Reiseberichte von Charles Sealsfield und Peter Evan Turnbull. In: Bohemia. Zeitschrift für Geschichte und Kultur der böhmischen Länder. 30. 1989. S. 18–40.
18. **Pánek, Jaroslav:** Die historisch-ökologischen Aspekte der Wasserwirtschaft in den Böhmisches Ländern im 16. Jahrhundert. In: Historická ekologie. 1. 1988. S. 77–124. [Mit Abb.]
19. **Semotanová, Eva:** Staré mapy a plány jako významný pramen pro tvorbu a ochranu životního prostředí. In: Historická ekologie. 1. 1988. S. 213–227. [Engl. Zsfass.:] Old Maps and Plans as Important Sources for Conversation Efforts.

2. Siedlungswesen

20. **Bartoš, Josef:** Základní trendy ve vývoji městských středisek na Moravě a ve Slezsku za posledních sto let. In: Historická Olomouc a její současné problémy. 7. 1989. S. 11–22. [Mit Tab. Grundsätzliche Trends in der Entwicklung der städtischen Zentren in Mähren und Schlesien in den letzten 100 Jahren.]
21. **Čáňová, Eliška:** Population of the Třeboň [Wittingau] Dominion (an analysis of the List of Subjects of 1586). In: Historická demografie. 13. 1989. S. 33–58. [Mit Abb.]
22. **Černý, Ervín:** Deserted Medieval Settlements and Field Patterns Considered from Settlement, Historico-Geographic and Ecological Standpoints. In: Historická ekologie. 1. 1988. S. 61–75. [Mit Abb.]
23. **Dudáček, Karel, Ludmila Fialová, Pavla Horská, Marie Repasová, Miloš Sládek:** On using the 1661–1839 Lists of Subjects of the Třeboň [Wittingau] Dominion to study the age structure of the population. In: Historická demografie. 13. 1989. S. 59–124. [Mit Abb.]
24. **Dušek, Ladislav, Ludmila Fialová:** Age structure of the population of Česká Kamenice [Böhmisch Kamnitz] in 1670–1750. In: Historická demografie. 13. 1989. S. 125–160. [Mit Abb.]
25. **Pešek, Jiří, Hana Rechziegelová, David Šaman:** Probate files of former district Courts as a demographic source: the deceased of the Smíchov district of 1911. In: Historická demografie. 13. 1989. S. 243–261. [Mit Abb.]
26. **Radváni, Pavel:** Město a dedina. Minulost', přítomnost' a budoucnost'. In: Životné prostredie. 23. 1989. S. 285–292. [Russ., engl. und dt. Zsfass.:] Stadt und Dorf. Vergangenheit, Gegenwart und Zukunft.

27. **Smetana**, Jan: K problému translací českých měst ve 13. a 14. století. In: *Archaeologia historica*. 14. 1989. S. 95–107. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Zum Problem der Übertragung böhmischer Städte im 13. und 14. Jahrhundert.
28. **Valášková**, Nad'a: Novoosídlenci a jejich rodiny ve vybraných obcích na Broumovsku. In: *Český lid*. 76. 1989. S. 137–142. [Dt. Zsfass.:] Die Neubesiedler und ihre Familien in ausgewählten Gemeinden in der Gegend um Broumov [Braunau].
29. **Velínský**, Tomáš: K problematice počátků českých měst – prostorový vývoj a nejstarší zástavba. In: *Archaeologia historica*. 14. 1989. S. 67–93. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Zur Problematik der Anfänge der böhmischen Städte – die Raumentwicklung und die ältesten Bebauungsformen.
30. **Vlček**, Vladimír, Jana Zapletalová: Interakce vlivů hospodářské činnosti člověka v životním prostředí Frenštátska. In: *Životné prostredie*. 23. 1989. S. 129–134. [Russ., engl. und dt. Zsfass.:] Interaktionen der Einflüsse der wirtschaftlichen Tätigkeit des Menschen in der Umwelt auf dem Gebiete von Frenštát [Frankenstadt].

III. DEMOGRAPHIE, VOLKSKUNDE

1. Bevölkerung, Volksgruppen

31. **Brabencová**, Jana: On some problems of the migration of population and its age structure early in the 20th century. In: *Historická demografie*. 13. 1989. S. 193–227. [Mit Abb.]
32. **Češi** na Slovensku. Praha 1988. Teil 1. 143 S. [Die Tschechen in der Slowakei.] (Materiály k problematice etnických skupin na území ČSSR. Bd. 6.)
33. **Cikáni** v průmyslovém městě. Praha 1988. Teil 1. 21 S. Teil 2. 88 S. Teil 3. 181 S. [Die Zigeuner in der Industriestadt.] (Materiály k problematice etnických skupin na území ČSSR. Bd. 11, 12, 13.)
34. **Dokoupil**, Lumír, Ludmila Nesládková: Demographic revolution: a prerequisite and consequence of ageing of Ostrava during the industrial revolution. In: *Historická demografie*. 13. 1989. S. 161–173. [Mit Tab.]
35. **Dombrovská**, Jiřina: Národnostní vztahy v severomoravském kraji v procesu budování socialismu. Ostrava 1989. 210 S. [Mit Tab.] (Spisy pedagogické fakulty v Ostravě. 67.) [Die völkischen Verhältnisse im nordmährischen Kreis im Prozeß der Errichtung des Sozialismus.]
36. **Etnické** procesy v ČSSR. Polské etnikum. Sborník. Ostrava 1989. 209 S. [Ethnische Prozesse in der ČSSR. Das polnische Ethnikum. Sammelband.]
37. **Fialová**, Ludmila: Historical Ecology and Historical Demography: A Contribution to Contingent Study on Development of Living Environment in the Czech Lands in the Course of the Industrial Revolution. In: *Historická ekologie*. 1. 1988. S. 247–273. [Mit Abb.]
38. **Haišman**, Tomáš: Snahy centrálních orgánů státní správy o řešení tzv. cikánské otázky v českých zemích v letech 1945 až 1947 ve světle tisku. In: *Český lid*. 76. 1989. S. 4–11. [Dt. Zsfass.:] Die Bemühungen der Zentralorgane der staatlichen Verwaltung zur Lösung der sog. Zigeunerfrage in den böhmischen Ländern in den Jahren 1945 bis 1947 im Lichte der Presse.
39. **Haišman**, Tomáš, Renata Weinertová: Některé charakteristiky cikánského obyvatelstva v hlavním městě Praze. In: *Český lid*. 76. 1989. S. 11–23. [Mit Tab. Dt. Zsfass.:] Einige Charakteristiken der Zigeunerbevölkerung in der Hauptstadt Prag.
40. **Iggers**, Wilma: The Jews of Bohemia and Moravia During the 18th and 19th Centuries. Their Life in Memoirs and Documents. In: *Review of the Society for the History of Czechoslovak Jews*. 2. 1988–89. S. 33–52.

41. **Kolejka**, Josef: Národy habsburské monarchie v revoluci 1848–1849. Praha 1989. 463 S. [Die Völker der Habsburger Monarchie in der Revolution 1848–1849.]
42. **Láník**, Jaroslav: Development of mortality in Czech cities at the turn of the 19th and 20th centuries. In: Historická demografie. 13. 1989. S. 175–192. [Mit Abb.]
43. **Národnostní otázka v Československu. Po roce 1918.** Opava 1989. 190 S. [Sammelband. Russ. und dt. Zsfass.:] Die Nationalitätenfrage in der Tschechoslowakei. Nach dem Jahre 1918.
44. **Nosková**, Helena: Slovenští reemigranti z Maďarska v sokolovském okrese a jejich podíl na vytváření lokální společnosti novoosídlenecké obce. In: Český lid. 76. 1989. S. 223–230. [Dt. Zsfass.:] Die slowakischen Reemigranten aus Ungarn im Bezirk Sokolov [Falkenau] und ihr Anteil an der Schaffung der lokalen Gesellschaft einer Neusiedlergemeinde.
45. **Školl**, Jaroslav: Vývoj obyvatelstva Břeclavi v letech 1880–1910. In: Jižní Morava. 25. 1989. S. 39–63. [Mit Tab. Russ. und dt. Zsfass.:] Entwicklung der Bevölkerung in Břeclav (Lundenburg) in den Jahren 1880–1910.
46. **Steiner**, Jan: Profesionální a sociální skladba obyvatelstva německé národnosti v českých zemích v roce 1930. I. In: Slezský sborník. 87. 1989. S. 173–196. [Russ. und dt. Zsfass.:] Berufs- und Sozialstruktur der Bevölkerung deutscher Nationalität in den böhmischen Ländern im Jahre 1930. I.
47. **Stloukal**, Milan: Problems of incorrect numbers of cases in paleodemographic analysis. In: Historická demografie. 13. 1989. S. 7–24.
48. **Ukrajinská etnická skupina.** Praha 1988. Teil 1. 102 S. Teil 2. 105 S. [Die ukrainische Volksgruppe.] (Materiály k problematice etnických skupin na území ČSSR. Bd. 7.)
49. **Urban**, Zdeněk: K některým otázkám česko-slovenských vztahů a jejich periodizace. In: Český lid. 76. 1989. S. 194–204. [Dt. Zsfass.:] Zu einigen Fragen der tschechoslowakischen Beziehungen und ihrer Periodisierung.

2. Volkskunde

50. **Beranová**, Magdalena: Kovové vínky pražských dívek ze 17. a první poloviny 18. století. Příspěvek k lidovému šperkařství. In: Archaeologia Pragensia 10. 1989. S. 269–280. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Metallkränzchen der Mädchen aus Prag aus dem 17. und aus der 1. Hälfte des 18. Jhs. Beitrag zum Volksschmuckwesen.
51. **Davidová**, Eva, Jaromír Gelnar: Tradiční i současný romský (cikánský) písňový folklór. In: Český lid. 76. 1989. S. 39–46. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Die traditionelle und gegenwärtige Liederfolklore der Roma (Zigeuner).
52. **Haišman**, Tomáš: Cikáni – Romové v Československu v posledních 43 letech; hledali jen oni sami sebe? In: Český lid. 76. 1989. S. 33–39. [Dt. Zsfass.:] Die Zigeuner in der Tschechoslowakei in den letzten 43 Jahren: Haben sie nur sich selbst gesucht?
53. **Johnová**, Helena, Jitka Staňková, Ludvík Baran: Lidový malovaný nábytek v českých zemích. Praha 1989. 196 S. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Bemalte Bauernmöbel in den Böhmischen Ländern.
54. **Kleindienst**, Leopold: Die Siedlungsformen, bäuerliche Bau- und Sachkultur Südmährens. Geislingen 1989. 224 S. [Mit Abb.]
55. **Schuhladen**, Hans, Georg R. Schroubek: Nahe am Wasser. Eine Frau aus dem Schönhengstgau erzählt aus ihrem Leben. Eine Dokumentation zur volkskundlichen Biographieforschung. München 1989. 200 S.
56. **Šuleř**, Oldřich: Je to chůze po kotarech! Povídání o valašském folklóru a lidové kultuře na Valašsku. Praha 1989. 192 S. [Mit Abb. Dies ist ein Gang durch die Bezirke! Plauderei über walachische Folklore und Volkskultur in der Walachei.]
57. **Vondruška**, Vlastimil: Život staré Šumavy. Plzeň 1989. 246 S. [Mit Abb: Das Leben des alten Böhmerwaldes.]

IV. UR- UND FRÜHGESCHICHTE

1. Allgemeines

58. **Beneš**, Jaromír: Reprezentativnost mobilní části archeologických kultur ve srovnání s etnografickými prameny. In: Archeologické rozhledy. 41. 1989. S. 629–649. [Mit Abb. Engl. Zsfass.:] Representativity of the mobile component of archaeological cultures in comparison with ethnographical sources.
59. **Charvát**, Petr: Náčelnictví či raný stát? In: Památky archeologické. 80. 1989. S. 207–222. [Russ. und engl. Zsfass.:] Chieftdoms or early states?
60. **Chotěbor**, Petr: Nejstarší období výstavby českých tvrzí (do pol. 14. stol.). In: Archaeologia historica. 14. 1989. S. 257–270. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Der älteste Zeitabschnitt des Ausbaus der tschechischen Festen (bis zur Hälfte des 14. Jahrh.).
61. **Klápště**, Jan: Česká archeologie a studium problematiky 13. století. In: Archaeologia historica. 14. 1989. S. 9–17. [Dt. Zsfass.:] Die tschechische Archäologie und das Studium der Problematik des 13. Jahrhunderts.
62. **Lutovský**, Michal: Územní rozšíření slovanských mohyl ve střední Evropě. K problému mohylových oblastí. In: Archeologické rozhledy. 41. 1989. S. 59–74. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Die territoriale Verbreitung slawischer Grabhügel in Mitteleuropa.
63. **Měřinský**, Zdeněk: Století posledních Přemyslovců na Moravě a ve Slezsku ve světle archeologických výzkumů a nálezů. In: Archaeologia historica. 14. 1989. S. 19–42. [Dt. Zsfass.:] Das Jahrhundert der letzten Přemysliden in Mähren und Schlesien im Lichte archäologischer Forschungen und Funde.
64. **Vencl**, Slavomil: Mezolitické osídlení na Šumavě. In: Archeologické rozhledy. 41. 1989. S. 481–501, 593. [Dt. Zsfass.:] Die mesolithische Besiedlung des Böhmerwaldes.
65. **Zápotocký**, Milan: Pravěká výšinná sídliště a hradiště na Litoměřicku. In: Archeologické rozhledy. 41. 1989. S. 506–542, 595–596. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Vorzeitliche Höhensiedlungen und Burgwälle im Raum von Litoměřice [Leitmeritz] (2. Teil).

2. Einzelne Ausgrabungen

66. **Čížmář**, Miloš: Pozdně laténské osídlení předhradí Závist. In: Památky archeologické. 80. 1989. S. 59–116. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Die spälatènezeitliche Besiedlung der Vorburg von Závist.
67. **Fröhlich**, Jiří, Jiří Waldhauser: Příspěvky ekonomice českých Keltů (kamenictví a distribuce žernovců). In: Archeologické rozhledy. 41. 1989. S. 16–58. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Beiträge zur Keltenwirtschaft in Böhmen (Steinmetzerei und Distribution der Dreh-Handmühlen).
68. **Galuška**, Luděk: Výrobní areál velkomoravských klenotníků ze Starého Města-Uherského Hradiště. In: Památky archeologické. 80. 1989. S. 405–454. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Das Erzeugungsareal der großmährischen Juweliere aus Staré Město-Uherské Hradiště [Altstadt bei Ungarisch Hradisch].
69. **Huml**, Václav: Archeologický výzkum v areálu bývalé osady Újezd v Praze 1, Malé Straně. In: Archaeologia historica. 14. 1989. S. 107–122. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Eine archäologische Untersuchung im Areal der ehemaligen Siedlung Újezd in Praha 1, Malá Strana (Klein Seite).
70. **Klanica**, Zdeněk: Pohřebiště v Hodoníně-Lužicích. Předběžný typologický a sémantický rozbor nálezů. In: Jižní Morava. 25. 1989. S. 145–162. [Mit Abb. Russ. und dt. Zsfass.:] Grabstätten in Hodonín (Göding)-Lužice. Eine Vorbemerkung zur typologischen und semantischen Analyse der Funde.
71. **Kovářik**, Jan, Miroslava Šmoliková: Sídlištní objekty z doby hradištní v Praze 5 – Stodůlkách. In: Archaeologia Pragensia 10. 1989. S. 85–107. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Siedlungsobjekte aus der Burgwallzeit in Prag 5 – Stodůlky.

72. **Kouřil**, Pavel: Příspěvek k poznání osídlení venkovského charakteru na Opavsku v mladší a pozdní době hradištní. In: Acta Musei Moraviae scientiae sociales. 74. 1989. S. 203–215. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Beitrag zur Erkenntnis der Besiedlung ländlichen Charakters in der Gegend von Opava [Troppau] in der Früh- und Spätburgwallzeit.
73. **Krajíc**, Rudolf: Středověká sladovna v Sezimově Ústí. In: Památky archeologické. 80. 1989. S. 159–187. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Eine mittelalterliche Malzdarre in Sezimovo Ústí [Altabor].
74. **Neustupný**, Evžen, Zdeněk Smrž: Čachovice – pohřebiště kultury se šňůrovou keramikou a zvoncovitých pohárů. In: Památky archeologické. 80. 1989. S. 282–383. [Mit Abb. Engl. Zsfass.:] Čachovice [Tschachowitz] – a corded ware and Bell Beaker cemetery.
75. **Pavelčík**, Jiří: Kostěné, parohové a měděné předměty z Hlinska nad Bečvou (okr. Přerov). In: Památky archeologické. 80. 1989. S. 241–281. [Mit Abb. Russ. und dt. Zsfass.:] Knochen-, Geweih- und Kupfergegenstände aus Hlinsko bei Lipník a. d. Bečva (Bez. Přerov) [Leipnik Bez. Prerau].
76. **Rybová**, Alena, Petr Drda: Hradiště de Stradonice [Stradonitz] – nouvelles notions sur l'oppidum celtique. In: Památky archeologické. 80. 1989. S. 384–404. [Mit Abb. Tschech. Zsfass.]
77. **Váňa**, Zdeněk: Vnitřní opevnění přemyslovské Budče. In: Památky archeologické. 80. 1989. S. 123–158. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Die innere Befestigung des přemyslidischen Budeč [Butsch].

V. GESCHICHTE

1. Allgemeine Darstellungen, Hilfswissenschaften, Historiographie, Quellen

78. **200 let pomocných věd historických na filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze.** Praha 1988. 286 S. [Russ. und dt. Zsfass.:] 200 Jahre historische Hilfswissenschaften an der philosophischen Fakultät der Karlsuniversität in Prag.
79. **Bartoš**, Josef, Stanislava Kovářová: Klasifikácia historických prameňov. In: Historický časopis. 37. 1989. S. 140–162. [Dt. Titel:] Die Klassifikation der historischen Quellen.
80. **Hásková**, J., R. Weiller: Příspěvek k soupisu trevírských ražeb (Mince ze sbírky Národního muzea v Praze). In: Numismatický sborník. 18. 1989. S. 79–91. [Dt. Zsfass.:] Beitrag zum Verzeichnis der Trierer Prägungen (Münzen aus der Sammlung des Nationalmuseums in Prag).
81. **Indra**, Bořivoj: Prameny k Velké francouzské revoluci v archivech ČSR. In: Sborník archivních prací. 39. 1989. S. 3–77. [Mit Abb. Frz. Zsfass. Dt. Titel:] Quellen zur Großen Französischen Revolution in den Archiven der ČSR.
82. **Krejčík**, Tomáš: Moravské nálezy mincí předbělohorského období (1526–1618). In: Numismatický sborník. 18. 1989. S. 117–135 [Dt. Zsfass.:] Die mährischen Münzfunde der Zeit vor der Schlacht auf dem Weißen Berg.
83. **Krejčík**, Tomáš, Jarmila Krejčíková: Česká panovnícká symbolika ve svědectví mincí, pečetí a medailí. In: Acta Musei Moraviae scientiae sociales. 74. 1989. S. 229–238. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Tschechische Herrschersymbolik auf Münzen, Siegeln und Medaillen.
84. **Křen**, Jan, Milan Otahal, Jaroslav Opat, M. Červenka: Diskuse o českých dějinách. In: Historické studie. 26. 1989. S. 125–140. [Diskussion über die tschechische Geschichte.]

85. **Lacina**, Vlastislav: Státoprávní koncepce české buržoazie a jejich realizace v letech 1918–1920. In: Sborník k dějinám 19. a 20. století. 11. 1989. S. 5–25. [Dt. Zsfass.:] Staatsrechtliche Konzeptionen der tschechischen Bourgeoisie und ihre Verwirklichung in den Jahren 1918–1920.
86. **Mandlerová**, Jana: Tematická orientace německé historiografie v Čechách v druhé polovině 19. století. In: Sborník historický. 36. 1989. S. 99–132. [Russ. und dt. Zsfass.] Die thematische Orientierung der deutschen Historiographie in der zweiten Hälfte des 19. Jahrhunderts.
87. **Marek**, Jaroslav: Hledání smyslu. In: Historické studie. 26. 1989. S. 5–40. [Die Suche nach dem Sinn.]
88. **Nový**, Rostislav: Nejstarší heraldické památky Staroměstské radnice. In: Pražský sborník historický. 22. 1989. S. 33–70. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Die ältesten heraldischen Denkmäler des Altstädter Rathauses in Prag.
89. **Štěpán**, Jaromír: Ke vzájemným vztahům brněnské a jihlavské knihy sentencí městského práva. In: Právně-historické studie. 29. 1989. S. 27–42. [Dt. Zsfass.:] Zu den wechselseitigen Beziehungen zwischen den Sentenzbüchern des Stadtrechtes von Brno und Jihlava [Brünn und Iglau].
90. **Strmiska**, Maximilián, Ludmila Zaoralová: Poznámky k vývoji české a německé historiografie na Moravě ve 20. letech 20. století. In: Časopis Matice moravské. 108. 1989. S. 221–232. [Dt. Zsfass.:] Bemerkungen zur Entwicklung der tschechischen und deutschen Historiographie in Mähren in den 20er Jahren des 20. Jahrhunderts.
91. **Šůla**, Jaroslav: Ražba mincí pro české země v době nacistické okupace. In: Numismatický sborník. 18. 1989. S. 155–184. [Dt. Zsfass.:] Die Münzprägung für die Böhmisches Länder in der Zeit der Naziokkupation.

2. Mittelalter und Neuzeit bis 1918

92. **Charous**, Jaromír, Jiří Života: Dokumenty o československo-jihoslovanských vztazích v letech 1914–1919 (1934). (Ze záhřebského archivního fondu Jihoslovanský výbor). In: Sborník archivních prací. 39. 1989. S. 79–120. [Dt. Titel:] Dokumente zu den tschechoslowakisch-südslawischen Beziehungen in den Jahren 1914 bis 1919 (1934). (Aus dem Zagreber Archivbestand Südslawischer Ausschuß.)
93. **Kavka**, František: Karel IV. a anjouvsko-piaskovské dědictví. In: Sborník historický. 36. 1989. S. 5–63. [Russ. und dt. Zsfass.:] Karl IV. und der Nachlaß der Anjous und Piasten.
94. **Kučera**, Martin: Příspěvek k výkladu účasti Josefa Pekaře na přípravě reformy říšské ústavy v létě 1917. In: Sborník k dějinám 19. a 20. století. 11. 1989. S. 163–196. [Dt. Zsfass.:] Beitrag zur Interpretation von Josef Pekař's Teilnahme an den Vorbereitungen der Reform der Reichsverfassung im Sommer 1917.
95. **Mahler**, Oldřich, Miroslav Broft: Události pražské v červnu 1848. Praha 1989. 301 S. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Die Prager Geschehnisse im Juni 1848.
96. **Matějek**, František: Péče o venkovské sirotky na Moravě před Bílou horou. In: Sborník historický. 36. 1989. S. 65–98. [Russ. und dt. Zsfass.:] Waisenflege in Mähren vor dem Weißen Berge.
97. **Nekuda**, Vladimír: L'étude des villages désertés au moyen âge en Moravie (Tchécoslovaquie). In: Acta Musei Moraviae scientiae sociales. 74. 1989. S. 161–202. [Mit Abb.]
98. **Pánek**, Jaroslav: Olomoucký biskup Stanislav Pavlovský a česká šlechta. In: Okresní archiv v Olomouci 1989. S. 35–58. [Dt. Zsfass.:] Stanislav Pavlovský, Bischof von Olmütz 1579–1598, und der böhmische Adel.
99. **Plechová**, Marie: Konfirmace privilegií města Uničova v 18. století. In: Okresní

archív v Olomouci 1989. S. 71–89. [Die Konfirmation der Privilegien der Stadt Mährisch Neustadt im 18. Jahrhundert.]

100. **Procházka**, Jiří: Habsburská monarchie a státy východní Evropy na konci 16. stol. v obraně proti Turkům. In: Časopis Matice moravské. 108. 1989. S. 257–273. [Russ. Zsfass. Die Habsburger Monarchie und die Staaten Osteuropas Ende des 16. Jahrhunderts bei der Abwehr der Türken.]

101. **Válka**, Josef: Moravský státoprávní epilog husitské revoluce. In: Jižní Morava. 25. 1989. S. 89–101. [Russ. und dt. Zsfass.:] Der mährische staatsrechtliche Epilog der Hussitenrevolution.

102. **Zukal**, Rudolf: Československá emigrace. In: Ze zásuvky i z bloku. 20. 1989. S. 125–135. [Tschechoslowakische Emigration.]

3. Neuzeit ab 1918, Zeitgeschichte

103. **Barnovský**, Michal: K niektorým otázkam spoločenského vývoja Československa v šesťdesiatych rokoch. In: Historický časopis. 37. 1989. S. 718–738. [Frz. und russ. Zsfass. Dt. Titel:] Zu einigen Fragen der Gesellschaftsentwicklung in der Tschechoslowakei in den sechziger Jahren des 20. Jahrhunderts.

104. **Bíman**, Stanislav, Roman Čílek: Poslední mrtví, první živé. České pohraničí květen až srpen 1945. Ústí nad Labem 1989. 246 S. [Mit Abb. Die letzten Toten, die ersten Lebenden. Das tschechische Grenzgebiet von Mai bis August 1945.]

105. **Cambel**, Samuel: Otázka vztahu revolúcie v českých krajinách a na Slovensku v rokoch 1944–1948. In: Historický časopis. 37. 1989. S. 425–442. [Frz. und russ. Zsfass. Dt. Titel:] Frage der Beziehung der Revolution in den Tschechischen Ländern und in der Slowakei in den Jahren 1944–1948.

106. **Drehscheibe** Prag. Deutsche Emigranten 1933–1939. München 1989. 256 S. [Mit Abb. Dt. und engl. Text. Ausstellungskatalog.]

107. **Franková**, Anita: Die Struktur der aus dem Ghetto Theresienstadt zusammengestellten Transporte (1942–1944). In: Judaica Bohemiae. 25. 1989. S. 63–81.

108. **Heumos**, Peter: Die Emigration aus der Tschechoslowakei nach Westeuropa und dem Nahen Osten 1938–1945. München 1989. 496 S. (Veröffentlichungen des Collegium Carolinum. 63.)

109. **Heumos**, Peter: Konfliktregelung und soziale Integration. Zur Struktur der Ersten Tschechoslowakischen Republik. In: Bohemia. Zeitschrift für Geschichte und Kultur der böhmischen Länder. 30. 1989. S. 52–70.

110. **Kaplan**, Karel: Mocní a bezmocní. Toronto 1989. 469 S. [Die Mächtigen und die Ohnmächtigen.]

111. **Křen**, Jan: Střední Evropa nahlížena z Čech. In: Proměny. 26. 1989. S. 11–21. [Mitteleuropa von Böhmen aus gesehen.]

112. **Mates**, Pavel: Projevy fašizace v českých zemích za tzv. II. republiky. In: Právně-historické studie. 29. 1989. S. 157–184. [Dt. Zsfass.:] Die Faschisierungsäußerungen in den böhmischen Ländern in der sog. Zweiten Republik.

113. **Melichar**, Václav u. a.: Dokumenty a materiály k dějinám československo-polských vztahů v letech 1949–1960. Praha 1989. 665 S. [Dokumente und Materialien zur Geschichte der tschechoslowakisch-polnischen Beziehungen in den Jahren 1949–1960.]

114. **Milotová**, Jaroslava, Miroslav Karný: Od Neuratha k Heydrichovi. In: Sborník archivních prací. 39. 1989. S. 281–394. [Von Neurath zu Heydrich.]

115. **Nittner**, Ernst u. a.: Deutsch-tschechische Geschichte von „München“ bis „Potsdam“. Eine folgenschwere Zäsur. München 1989. 96 S.

116. **Nové** sovětské dokumenty k Mnichovu. In: Historické studie. 25. 1989. S. 72–80. [Neue sowjetische Dokumente zu München.]

117. **Prokš, Petr**: Československo a lidové demokratické státy 1945–1948. Praha 1989. 147 S. [Russ. Zsfass. Die Tschechoslowakei und die volksdemokratischen Staaten 1945–1948.]
118. **Rychlík, Jan**: K otázce postavení českého obyvatelstva na Slovensku v letech 1938–1945. In: Historický časopis. 37. 1989. S. 403–424. [Frz. und russ. Zsfass. Dt. Titel:] Zur Frage der Stellung der tschechischen Bevölkerung in der Slowakei in den Jahren 1938–1945.
119. **Rychlík, Jan**: Obyvatelstvo Slovácka a Zahohří v letech 1939–1945. In: Slovácko. 30. 1988 (1989). S. 43–54 [Russ. und dt. Zsfass.] Die Bevölkerung der Mährischen Slowakei und der Region Záhoří in den Jahren 1939–1945.

4. Ortsgeschichte

120. **Vičar, Oldřich**: Výškopis Brna v polovině 14. století. In: Brno v minulosti a dnes. 10. 1988 (1989). S. 84–96. [Mit Abb. Der Höhengschichtenplan **Brünns** im 14. Jahrhundert.]
121. **Sommer, Karel**: K politickému vývoji na Hlučínsku v první polovině 20. let. In: Slezský sborník. 87. 1989. S. 121–135. [Russ. und dt. Zsfass.:] Zur politischen Entwicklung im **Hultschiner Ländchen** in der ersten Hälfte der 20er Jahre.
122. **Fišer, Zdeněk**: Prvé čtyři roky. Část I. Kroměřížsko a Zdounecko v letech 1945–1948. Brno 1989. 224 S. [Mit Abb. Die ersten vier Jahre. Teil I. Das Gebiet von **Kremsier** und Zdounek in den Jahren 1945–1948.]
123. **Poláček, Lumír**: Příspěvek k poznání počátků Moravských Budějovic. In: Vlastivědný věstník moravský. 41. 1989. S. 205–221. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Beitrag zur Erkenntnis der Anfänge von Moravské Budějovice [**Mährisch Budwitz**].
124. **Lacina, Vlastimil, Zdeněk Deyl**: Living Environment in Ostrava [**Mährisch Ostrau**] Industrial Region in the Period 1918–1938. In: Historická ekologie. 1. 1988. S. 301–319.
125. **Bělohavková, Jana**: Nejstarší dochovaná plzeňská městská kniha soudní z let 1407–1411. (Rozbor pramene a jeho využití pro dějiny města). In: Sborník archivních prací. 39. 1989. S. 121–195. [Mit Abb. Russ. und dt. Zsfass.:] Das älteste überlieferte Gerichtsbuch der Stadt Plzeň [**Pilsen**] aus den Jahren 1407–1411. (Quellenanalyse und Auswertung des Buches für die Stadtgeschichte).
126. **Hrůza, Jiří**: Město Praha. Praha 1989. 421 S. [Mit Abb. Russ., engl., frz. und dt. Zsfass.:] Die Stadt **Prag**.
127. **Kuděla, Jiří**: Pražské ghetto v roce 1792. In: Pražský sborník historický. 22. 1989. S. 103–141. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Das **Prager** Ghetto im Jahre 1792.
128. **Grůzová, Ludmila u. a.**: Prostějov 1390–1990. Praha 1989. 176 S. [Mit Abb. Russ., dt. und engl. Zsfass. **Prossnitz** 1390–1990.]
129. **Hamplová, Ivana**: Hospodářský, politický a kulturní život v Rovensku pod Troškami mezi světovými válkami. In: Z Českého ráje a Podkrkonoší. 1. 1988. S. 25–38. [Mit Abb. Das wirtschaftliche, politische und kulturelle Leben in **Rowesko** bei Trosky zwischen den beiden Weltkriegen.]
130. **Razím, Vladislav**: Přemyslovské hradby města Domažlic. In: Časopis Národního muzea. Řada Historická. 158. 1989. S. 1–27. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Die Stadtmauer im **Taus** der Přemyslidenzeit. Aus den Fonds des Chodenland-Museums in Domažlice-Taus.
131. **Zuckriegl, Hans**: **Urbau** ein südmährisches Grenzlanddorf. 1000–1945. Passau 1989. 552 S. [Mit Abb.]
132. **Razím, Vladislav**: Povrchový průzkum městského opevnění Vimperka. In: Archeologické výzkumy v jižních Čechách. 6. 1989. S. 125–152. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Oberflächenuntersuchung der Stadtbefestigung von Vimperk (**Winterberg**), Bez. Prachatice.

133. Klíma, Bohuslav: Nová etapa archeologických výzkumů Znojma-Hradiště. In: Jižní Morava. 25. 1989. S. 125–144. [Mit Abb. Russ. und dt. Zsfass.:] Neue Etappe in der archäologischen Erforschung von Znojmo (**Znaim**) – Hradiště (Burgwall).

5. Genealogie, Personenkunde

134. **Balcárek**, Pavel: Rodinný archiv Dallbergů-Osteinů. In: Časopis Matice moravské. 108. 1989. S. 275–285. [Dt. Zsfass.:] Das Familienarchiv Dallberg-Ostein.

135. **Burkon**, Günther und Ekkehard: Die 2. Geburtsmatrik von Neuern im Böhmerwald von 1706–1759. Regensburg 1989. 230 S. [Mit Abb.] (Quellen und Namensnachweis für die sudetendeutsche Familiengeschichtsforschung. Böhmerwald. Folge 1.)

136. **Kořalka**, Jiří: Tschechische bürgerliche Landtagsabgeordnete in Böhmen 1861–1913. In: Bürgertum in der Habsburgermonarchie hrsg. von Ernst Bruckmüller u. a. S. 211–221. [Mit Tab.]

137. **Šefčík**, Erich: Osobnosti opavských muzeí do druhé světové války (biografický slovník). In: Časopis Slezského muzea. 38. 1989. S. 164–187. [Russ. und dt. Zsfass.:] Persönlichkeiten der Troppauer Museen bis zum zweiten Weltkrieg (Biographien nachschlagewerk).

138. **Teplý**, Jaroslav: Pernštejnové. In: Časopis Národního muzea. Řada Historická. 158. 1989. S. 28–42. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Die Pernsteiner. Ein Beitrag zur Geschichte einer feudalen Familie.

139. **Urfus**, Valentin: Pražští merkantilisté po třicetileté válce a na počátku 18. století. In: Pražský sborník historický. 22. 1989. S. 71–82. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Die Prager Merkantilisten nach dem Dreißigjährigen Krieg und zu Beginn des 18. Jahrhunderts.

140. **Zimmermann**, Peter: Namensnachweis für das Kuhländchen von 1280 bis 1650. Teil I. Anfangsbuchstaben A bis G. Bochum 1989. 112 S. (Quellen- und Namensnachweis für die sudetendeutsche Familiengeschichtsforschung. Kuhländchen. Folge 1.)

6. Biographien

141. Břach, Radko: Edvard **Beneš** – ministr zahraničí. In: Historické studie. 24. 1989. S. 3–27. [Edvard Beneš – der Außenminister.]

142. Polišínský, Josef, Ella Illingová: Jan Jeník z **Bratřic**. Praha 1989. 293 S. [Mit Abb.]

143. Kotalík, Jiří [Hrsg.]: Kilián Ignác Dientzenhofer a umělci jeho okruhu. Praha 1989. 232 S. [Mit Tafelteil. Engl. Zsfass.:] Kilian Ignaz **Dientzenhofer**. Life and Work.

144. Josef **Emler**. 1836–1899. Příspěvky k jeho učitelské, vědecké a organizátorské činnosti. Praha 1989. 301 S. [Sammelband mit jeweils russ. und dt. Zsfass. Josef Emler. 1836–1899. Beiträge zu seiner Tätigkeit als Lehrer, Wissenschaftler und Organisator.]

145. Honzík, Miroslav: Za Heydrichem otazník. Praha 1989. 283 S. [Mit Abb. Fragezeichen hinter **Heydrich**.]

146. Josef L. **Hromádka**. Leben und Werk des tschechischen Theologen (8. 6. 1889–26. 12. 1969) Tagung der Evangelischen Akademie Mülheim/Ruhr. 1989. 209 S. (Begegnungen. 4.)

147. Reinfeld, Barbara K.: Charlotte Garrigue **Masaryk**, 1850–1923. In: Czechoslovak and Central European Journal (formerly Kosmas). 8. 1989. S. 90–103.

148. Hejzlar, Tomáš: Bohuslav **Martinů**. Praha 1989. 142 S. [Mit Abb.]

149. Sekyrková, Milada: Život a dílo archivář a historika Jaroslava Prokeše. In: Sborník archivních prací. 39. 1989. S. 395–465. [Russ. und dt. Zsfass.:] Das Leben und das Werk des Archivars und Historikers Jaroslav **Prokeš**.

150. Mlynářík, Ján: Cesta ke hvězdám a svobodě. Milan Rastislav **Štefaník** 1907–1919. Mnichov 1989. 279 S. [Der Weg zu den Sternen und zur Freiheit. Milan Rastislav **Štefaník** in der Zeit 1907–1919.]

151. Sklenář, Karel: Kašpar Šternberk a česká archeologie. In: Časopis Národního muzea. Rada Historická. 158. 1989. S. 117–135. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Kaspar Sternberg und die böhmische Archäologie.

VI. RECHT, STAAT, WIRTSCHAFT

1. Politik, Recht, Staat

152. Adamová, Karolina: K otázce českorakouského a českouherského konfedačního hnutí v letech 1619–1620. In: Právněhistorické studie. 29. 1989. S. 79–90. [Dt. Zsfass.:] Zur Frage der böhmisch-österreichischen und böhmisch-ungarischen Konföderationsbewegung in den Jahren 1619–1620.

153. Adamová, Karolina: K otázce první federační ústavy v českých zemích. In: Stát a právo. 27. 1989. S. 249–259. [Zur Frage der ersten föderativen Verfassung in den böhmischen Ländern.]

154. Beránek, Karel: Příspěvek k dějinám české zemské pečeti. In: Právněhistorické studie. 29. 1989. S. 71–77. [Dt. Zsfass.:] Ein Beitrag zur Geschichte des böhmischen Landessiegels.

155. Císař, Čestmír: Palachův týden. In: Ze zásuvky i z bloku. 20. 1989. S. 4–9. [Die Palach-Woche.]

156. Cuper, Ján: Možnosti a hranice axiomatizácie marxisticko-leninskej právnej teorie. In: Právník. 128. 1989. S. 132–151. [Engl. Titel.:] The Potential Limits of Axiomatization of Marxist-Leninist Legal Theory.

157. Drašarová, Eva: České místodržitelství. (Vznik, postavení a organizace centrálního politického úřadu v Čechách 1848–1855). In: Sborník archivních prací. 39. 1989. S. 197–219. [Russ. und dt. Zsfass.:] Die böhmische Statthalterei. (Entstehung, Bedeutung und Organisation der politischen Zentralbehörde in Böhmen 1848–1855).

158. Fargašová, Eva: Nástin vývoje organizací českého fašistického hnutí v letech 1921–1929. In: Sborník k dějinám 19. a 20. století. 11. 1989. S. 135–162. [Dt. Zsfass.:] Abriß der Entwicklung der Organisationen der tschechischen Faschistenbewegung in den Jahren 1921–1929.

159. Felcman, Ondřej, Jaroslav Mlýnský, Ladislav Pecháček, Lubomír Slezák, Antonín Verbík: Period strotitel'stva osnov socializma v Českoslovakii i ego otrazenie z našej istoriografii. In: Dějiny socialistického Československa. 9. 1988. S. 13–67. [Tschech. und dt. Zsfass.:] Der Zeitraum des Aufbaues der Grundlagen des Sozialismus in der Tschechoslowakei und sein Reflex in unserer Historiographie.

160. Grobelný, Andělín: Národnostní politika nacistů a český průmysl 1938–1945. Ostrava 1989. 242 S. [Mit Abb. Die Nationalitätenpolitik der Nazis und die tschechische Industrie 1938–1945.]

161. Heumos, Peter: Struktura první Československé republiky v poměru k základní ideji západní demokracie. In: Historické studie. 25. 1989. S. 3–21 [Die Struktur der ersten Tschechoslowakischen Republik im Verhältnis zu den Grundideen der westlichen Demokratie.]

162. Kaplan, Karel: The Prague Political Trials of 1952. In: Review of the Society for the History of Czechoslovak Jews. 2. 1988–89. S. 65–121.

163. Knap, Karel, Jiří Švestka: Ochrana osobnosti podle československého práva. Praha 1989. 365 S. [Russ., engl. und dt. Zsfass.:] Der allgemeine Persönlichkeitsschutz im tschechoslowakischen Zivilrecht.

164. Kohout, Luboš: Lži moci a moc pravdy. K událostem v Československu před 20 lety. In: Ze zásuvky i z bloku. 20. 1989. S. 19–32. [Lügen der Macht und Macht der Wahrheit. Zu den Begebenheiten in der Tschechoslowakei vor 20 Jahren.]

165. **Krüger**, Peter: Deutsches Expansionsstreben, europäisches Staatensystem und Münchner Abkommen 1938. In: *Bohemia. Zeitschrift für Geschichte und Kultur der böhmischen Länder*. 30. 1989. S. 261–272.
166. **Malíř**, Jiří: Zur Problematik der tschechischen bürgerlichen Vertretung im mährischen Landtag 1861–1913. In: *Bürgertum in der Habsburgermonarchie* hrsg. von Ernst Bruckmüller u. a. S. 223–241. [Mit Tab.]
167. **Mamatey**, Victor S.: The Change of the Presidential Guard, 1935: Masaryk's Abdication – Beneš's Election. In: *Czechoslovak and Central European Journal* (formerly *Kosmas*). 8. 1989. S. 39–53.
168. **Mareš**, Petr, Jiří Pokorný: Odborové sdružení československé a Mnichov. Edice dokumentů. In: *Sborník k dějinám 19. a 20. století*. 11. 1989. S. 305–429. [Mit Abb. Dt. Titel:] Tschechoslowakische Gewerkschaftsvereinigung und München. Dokumentedition.
169. **Moravčík**, Ctibor: Politické delikty v praxi moravsko-slezského tribunálu v letech 1833–1848. In: *Právněhistorické studie*. 29. 1989. S. 103–113. [Dt. Zsfass.:] Die politischen Delikte in der Praxis des mährisch-schlesischen Tribunals in den Jahren 1803–1848.
170. **Pageł**, Jürgen: Polen und die Sowjetunion während der Krise um die Tschechoslowakei (März–Oktober 1938). In: *Bohemia. Zeitschrift für Geschichte und Kultur der böhmischen Länder*. 30. 1989. S. 273–294.
171. **Šamberger**, Zdeněk: Správní předzvěst rozpadu habsburské monarchie. (Ke zrušení ústavnosti země tzv. Anenskými patenty z 26. července 1913 – komentář k rukopisu K. Kazbundy). In: *Sborník archivních prací*. 39. 1989. S. 221–254. [Russ. und dt. Zsfass.:] Verwaltungsvorzeichen für den Zerfall der Habsburgermonarchie. (Zur Auflösung des Verwaltungswesens des Landes Böhmen durch die sogen. St. Anna-Patente vom 26. Juli 1913 – ein Kommentar zum Manuskript Karl Katzbundas).
172. **Sander**, Rudolf: Branná povinnost v Československu (1919–1939). In: *Sborník archivních prací*. 39. 1989. S. 255–278. [Russ. und dt. Zsfass.:] Wehrpflicht in der Tschechoslowakei (1918–1939).
173. **Schelle**, Karel: Obecní samospráva v českých zemích v období buržoasní republiky. In: *Právněhistorické studie*. 29. 1989. S. 137–156. [Dt. Zsfass.:] Die kommunale Selbstverwaltung in den böhmischen Ländern in der Zeit der bürgerlichen Republik.

2. Parteien, Verbände

174. **Holotíková**, Zdenka und Kollektiv: Formovanie komunistického hnutia a výstava KSČ (1918–1929). Bratislava 1989. 258 S. [Die Formierung der kommunistischen Bewegung und der Aufbau der KPTsch (1918–1929).]
175. **Meiler**, Olaf: Die Deutsche Sozialdemokratische Arbeiterpartei in der Tschechoslowakei (DSAP) im Spannungsfeld zwischen tschechischen Sozialdemokraten und Kommunisten (1918–1929). Stuttgart 1989. 84 S.
176. **Šammalík**, František: Konservativci a radikálové. In: *Ze zásuvky i z bloku*. 23/24. 1989. S. 51–63. [Konservative und Radikale.]
177. **Svobodová**, Blanka: Nástin dějin kalendářové literatury Československé sociálně demokratické strany dělnické v letech 1878–1918. In: *Český lid*. 76. 1989. S. 239–243. [Dt. Zsfass.:] Grundriß der Geschichte der Kalenderliteratur der Tschechoslowakischen Sozialdemokratischen Arbeiterpartei in den Jahren 1878–1918.
178. **Wingfield**, Nancy Merriwether: Minority politics in a multinational state. The German Social Democrats in Czechoslovakia. 1918–1938. New York 1989. 238 S.

3. Wirtschaft

179. **Brůžek**, Antonín: Grundzüge der Wirtschaftsreform in der Tschechoslowakei und ihre Realisierung in der Praxis. In: Osteuropa. 39. 1989. S. 734–745.
180. **Čípak**, Karel, Zora Košťalová: Přestavba organizačních struktur řízení v zemích RVHP. Praha 1988. 192 S. [Der Umbau der Organisationsstruktur der Führung in den Ländern des RGW.]
181. **Hejtmán**, Pavel: Soudobé pojetí výrobních sil (koncepce, problémy). Praha 1989. 79 S. (Rozpravy Československé Akademie Věd. Řada Společenských Věd. 99.4.) [Russ. Zsfass. Die gegenwärtige Auffassung von Produktionskräften (Konzeption, Probleme).]
182. **Kárný**, Miroslav: Politické a ekonomické aspekty „židovské otázky“ v pomnichovském Československu. In: Sborník historický. 36. 1989. S. 171–212. [Politische und wirtschaftliche Aspekte der „Judenfrage“ in der Tschechoslowakei nach München.]
183. **Knapp**, Victor und Kollektiv: Obecné právní formy řízení národního hospodářství. Praha 1989. 224 S. [Allgemeine Rechtsformen für die Lenkung der Volkswirtschaft.]
184. **Kopačka**, Ludvík: Economy of the Czechoslovak Socialist Republic: The Historical-ecological Aspects and the global Ecology Problem. In: Historická ekologie. 1. 1988. S. 321–348.
185. **Myant**, Martin: The Czechoslovak economy 1948–1988. The battle for economic reform. Cambridge 1989. 316 S. (Soviet and East european studies. 65.)
186. **Štouračová**, Judita: Československá ekonomika a její hospodářské organizace v mezinárodní dělbě práce. Praha 1989. 247 S. [Mit Abb. Russ. Zsfass. Die tschechoslowakische Ökonomie und ihre wirtschaftlichen Organisationen in der internationalen Arbeitsteilung.]

4. Agrarwesen

187. **Duděk**, František: Forming the Bases of the Agroindustrial Complex in the Czech Lands during the 19th Century. Historical-ecological Aspects. In: Historická ekologie. 1. 1988. S. 163–189.
188. **Gebhart**, Jan: K činnosti středoevropské agrární instituce ve 20. a 30. letech. In: Sborník k dějinám 19. a 20. století. 11. 1989. S. 97–133. [Dt. Zsfass.:] Zur Tätigkeit der mitteleuropäischen Agrarinstitution in den 20. und 30. Jahren.
189. **Lukas**, Zdeněk: Agrarreform und Agrarhandel in der Tschechoslowakei. In: Osteuropa Wirtschaft. 34. 1989. S. 24–32.
190. **Růžička**, Jan: Periodizace procesu socialistické revoluce v Československu se zřetelem k zemědělství. In: Historický časopis. 37. 1989. S. 274–286. [Dt. Titel:] Periodisation des Prozesses der sozialistischen Revolution in der Tschechoslowakei mit Hinsicht zur Landwirtschaft.
191. **Švecová**, Soňa: Dva typy tradiční rolnické rodiny v Československu. In: Český lid. 76. 1989. S. 210–222. [Dt. Zsfass.:] Zwei Typen der traditionellen Bauernfamilie in der Tschechoslowakei.

5. Gewerbe, Industrie

192. **Brněnští** perníkáři. 1343–1859. Brno 1989. 99 S. [Mit Abb. Russ., engl. und dt. Zsfass. Die Brünnener Lebküchler. 1343–1859. Ausstellungskatalog.]
193. **Čechura**, Jaroslav: Počet pracovních dnů v Čechách v pozdním středověku. In: Časopis Národního muzea. Řada Historická. 158. 1989. S. 157–170. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Die Zahl der Arbeitstage in Böhmen im späten Mittelalter.

194. **Chaloupka**, Jan: Cechovní symbolika potravinářských a kovodělných řemesl. In: Acta Musei Moraviae scientiae sociales. 74. 1989. S. 239–253. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Zunftsymbolik der Nahrungsmittelhandwerke und metallverarbeitender Handwerke.
195. **Kudrnáč**, Jaroslav: Montanní archeologie a jižní Čechy. In: Archeologické výzkumy v jižních Čechách. 6. 1989. S. 155–170. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Die Montanarchäologie und Südböhmen.
196. **Myška**, Milan: Průmyslová revoluce a proměny životního prostředí v ostravské aglomeraci. In: Časopis Slezského muzea. 38. 1989. S. 241–261. [Russ. und dt. Zsfass.:] Die Industrielle Revolution und Veränderungen der Umwelt in der Ostrauer Agglomeration.

6. Handel, Verkehr

197. **Bůžek**, Václav: Úvěrové podnikání nižší šlechty v předbělohorských Čechách. Praha 1989. 260 S. [Mit Tab. Russ. und dt. Zsfass.:] Das Kreditgebaren des niederen Adels in Böhmen in der Zeit vor der Schlacht am Weißen Berg.
198. **Hájek**, Jan: Mercantilistic Scheme for the Czech Rivers Navigability Projects and their Relation to the Natural Environment. In: Historická ekologie. 1. 1988. S. 125–161.
199. **Kučerovská**, Taťána: Archeologické nálezy k vývoji peněžní směny ve velkomoravské říši (I). In: Numismatický sborník. 18. 1989. S. 19–54. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Archäologische Funde zur Entwicklung des Geldumtausches in Großmähren.
200. **Novotný**, Jiří, Jiří Souša: Vztah českých bank ke státům Jižní Ameriky. In: Sborník historický. 36. 1989. S. 133–170. [Russ. und engl. Zsfass.:] Relationship between the Czech Banks and the South American Countries (1918–1938).
201. **Saurer**, Edith: Straße, Schmuggel, Lottospiel. Materielle Kultur und Staat in Niederösterreich, Böhmen und Lombardo-Venetien im frühen 19. Jahrhundert. Göttingen 1989. 532 S. [Mit Abb.]
202. **Tarantová**, Marie: Podnikový archiv Československých státních drah (ČSD). Správa Severozápadní dráhy. In: Sborník archivních prací. 39. 1989. S. 466–487. [Russ. und dt. Zsfass.:] Betriebsarchiv der Tschechoslowakischen Staatsbahnen. Nordwestbahn.

VII. KIRCHEN- UND RELIGIONSGESCHICHTE

203. **Bohemia Sancta**. Životopisy českých světců a přátel Božích. Praha 1989. 293 S. [Lebensbeschreibungen von böhmischen Heiligen und Freunden Gottes. Sammelband.]
204. **Čechura**, Jaroslav: Rozsah a dynamika sekularizace církevních statků v západních Čechách na počátku husitské revoluce (v letech 1419–1420). In: Právněhistorické studie. 29. 1989. S. 43–69. [Dt. Zsfass.:] Umfang und Dynamik der Säkularisierung der Kirchengüter in Westböhmen am Beginn der hussitischen Revolution (in den Jahren 1419–1420).
205. **Borggreffe**, Friedhelm, Jana Opočenská: Christen im Herzen Europas – ČSSR. Kassel 1989. 235 S. [Mit Abb.]
206. **Frei**, Bohumil Jiří: Staat und Kirche in der Tschechoslowakei 1948–1968. Neuried 1989. Bd. I,1. S. 1–727. Bd. I,2. S. 728–1427. Bd. II,1 S. 1429–2009.
207. **Gebauer**, Josef: K česke reformaci na Opavsku. In: Časopis Slezského muzea. 38. 1989. S. 225–240. [Russ. und dt. Zsfass.:] Einige Aspekte zur tschechischen Reformation im Troppauer Gebiet.
208. **Polc**, Jaroslav: Agnes von Böhmen 1211–1282. Königstochter – Äbtissin – Heilige. München 1989. 256 S. [Mit Abb.] (Lebensbilder zur Geschichte der böhmischen Länder. Bd. 6)

209. **Polc**, Jaroslav: České a moravské diecéze po třicetileté válce. In: Studie. 124–125. 1989. S. 280–300. [Die böhmischen und mährischen Diözesen nach dem Dreißigjährigen Krieg.]
210. **Sakrausky**, Oskar: Wesen und Gestalt der Deutschen evangelischen Kirche in Böhmen, Mähren und Schlesien (1919–1945). In: Erbe und Auftrag der Reformation in den böhmischen Ländern. 23. 1989. S. 3–22.
211. **Skalický**, Karel: Postavení církvi a věřících v Československu osmdesátých let. In: Studie. 126. 1989. S. 422–446. [Die Stellung der Kirche und der Gläubigen in der Tschechoslowakei der achtziger Jahre.]
212. **Sommer**, Petr: K poznání české církevní hmotné kultury 13. století. In: Archaeologia historica. 14. 1989. S. 53–63. [Dt. Zsfass.:] Zur Erkenntnis der tschechischen materiellen Kirchenkultur des 13. Jahrhunderts.
213. **Vilímková**, Milada, Pavel Preiss: Ve znamení břevna a růží. Historický, kulturní a umělecký odkaz benediktinského opatství v Břevnově. Praha 1989. 336 S. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Im Zeichen des Balkens und der Rosen. Historisches, kulturelles und künstlerisches Vermächtnis der Benediktinerabtei in Břevnov.
214. **Zemek**, Metoděj: Das Olmützer Domkapitel. Seine Entstehung und Entwicklung bis 1600 (II). In: Archiv für Kirchengeschichte von Böhmen – Mähren – Schlesien. 10. 1989. S. 58–88.

VIII. SPRACHE UND LITERATUR

1. Sprache, Ortsnamenskunde

215. **Freitinger**, Pavel: K otázce Husova překladu bible. In: Časopis Národního muzea. Řada Historická. 158. 1989. S. 136–156. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Zur Problematik der Bibelübersetzung von Johannes Hus.
216. **Kremzerová**, Dagmar: Toponymické modely v urbanonymii. In: Sborník prací pedagogické fakulty v Ostravě. Jazyk, literatura, umění. 109. 1989. S. 19–26. [Russ. und engl. Zsfass.:] Toponymic models in urbanonyms.
217. **Michálek**, Emanuel: Česká slovní zásoba v Klaretových slovnících. Praha 1989. 120 S. [Dt. Zsfass.:] Der tschechische Wortschatz in Klarets Wörterbüchern.
218. **Nosek**, Bedřich: Jewish Hebrew Studies in the Czech Lands in the Pre-Enlightenment and Enlightenment Periods. In: Judaica Bohemiae. 25. 1989. S. 14–30.
219. **Svoboda**, Aleš: Kapitoly z funkční syntaxe. Praha 1989. 159 S. (Spisy pedagogické fakulty v Ostravě. 66.) [Russ. und engl. Zsfass.:] Chapters from Functional Syntax.
220. **Vasiljev**, Ivo: K jazykové politice protireformace. In: Český lid. 76. 1989. S. 172–179. [Dt. Zsfass.:] Zur Sprachenpolitik der Gegenreformation.

2. Literatur

221. **Behr**, Hans-Joachim: Literatur als Machtlegitimation. Studien zur Funktion der deutschsprachigen Dichtung am böhmischen Königshof im 13. Jahrhundert. München 1989. 275 S.
222. **Hájek**, Jiří: Za Pravdu života. Literatura 1965–1988. Praha 1989. 270 S. [Für die Wahrheit des Lebens. Literatur 1965–1988.]
223. **Hvízd'ala**, Karel: Český román 1970–1985 jako otázka. In: Proměny. 26,1. 1989. S. 40–51. [Der tschechische Roman 1970–1985 als Frage.]
224. **Kapitoly** z dějin české literární historiografie. Václavkova Olomouc 1987. Olomouc 1989. 320 S. [Mit Abb. Kapitel aus der Geschichte der tschechischen literarischen Historiographie. Václavek's Olmütz 1987. Sammelband.]

225. **Měšťan**, Antonín: Paralely a rozdíly mezi česky a německy píšícími židovskými autory z Prahy. In: *Proměny*. 26,2. 1989. S. 146–152. [Parallelen und Unterschiede zwischen tschechisch und deutsch schreibenden jüdischen Autoren aus Prag.]
226. **Pokorný**, Jiří: Recepce české literatury v Praze v 18. století. In: *Pražský sborník historický*. 22. 1989. S. 83–102. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Rezeption tschechischer Literatur im Prag des 18. Jahrhunderts.
227. **Poštulková**, Olga: Božena Němcová's ‚Babička‘ als biedermeierliche Idylle. *Gießen* 1988. 200 S. (Marburger Abhandlungen zur Geschichte und Kultur Osteuropas. Bd. 27)
228. **Šedinová**, Jiřina: Literary Structure of the 17th Century Hebrew Lyrico-Epic Poetry. In: *Judaica Bohemiae*. 25. 1989. S. 82–106.
229. **Václavek**, Ludvík: Němečtí spisovatelé 20. století v Olomouci. In: *Vlastivědný věstník moravský*. 41. 1989. S. 165–174. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Olmützer deutsche Schriftsteller des 20. Jahrhunderts.

3. Pressewesen

230. **Fargašová**, Eva: Publicistika a literatura českých fašistů 20. let – významný pramen studia politického vývoje Československa. In: *Časopis Matice moravské*. 108. 1989. S. 89–104. [Dt. Zsfass.:] Publizistik und Literatur der tschechischen Faschisten in den 20er Jahren – eine wichtige Quelle zum Studium der politischen Entwicklung der Tschechoslowakei.
231. **Nechvátal**, Martin: Desáté výročí vzniku Československa na stránkách Komunistické revue. In: *Sborník k dějinám 19. a 20. století*. 11. 1989. S. 27–66. [Dt. Zsfass.:] Die Bewertung des zehnten Jahrestages der Entstehung der ČSR auf den Seiten der „Kommunistischen Revue“.
232. **Soukup**, Ladislav: K vývoji tiskového práva v českých zemích po r. 1848. In: *Právněhistorické studie*. 29. 1989. S. 115–135. [Dt. Zsfass.:] Zur Entwicklung des Presse-rechtes in den böhmischen Ländern nach dem Jahre 1848.
233. **Václavek**, Ludvík E.: Deutsche Dichtung im Ghetto. Theresienstadt 1941–1945. In: *Bohemia. Zeitschrift für Geschichte und Kultur der böhmischen Länder*. 30. 1989. S. 343–353.

IX. GEISTIGES UND KULTURELLES LEBEN

1. Kulturgeschichte

234. **Benda**, Václav: Duchovní obnova národa – východisko z nouze? In: *Střední evropa*. 12. 1989. S. 56–72. [Die geistige Erneuerung des Volkes – ein Ausweg aus der Not?]
235. **Člověk** a příroda v novodobé české kultuře. *Sborník symposia v Plzni* 13.–15. března 1986. Praha 1989. 309 S. [Mit Abb. Der Mensch und die Natur in der neuzeitlichen tschechischen Kultur. Sammelband des Symposiums in Pilsen vom 13.–15. März 1986.]
236. **Křen**, Jan: Proměny historického češtví. In: *Historické studie*. 26. 1989. S. 41–93. [Wandlungen des historischen Tschechentums.]
237. **Kroupa**, Jiří: Moravská společnost a Velká Francouská revoluce. In: *Časopis Matice moravské*. 108. 1989. S. 243–256. [Engl. Zsfass.:] Moravian Community and the Great French Revolution.
238. **Pešek**, Jiří: Sbírká obrazů a její místo v mecenátu a sběratelství císaře Rudolfa II. In: *Umění*. 37. 1989. S. 252–262. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Die Gemäldesammlung und ihre Stellung in Mäzenatentum und Sammeltätigkeit Kaiser Rudolf II.

239. **Pokorný, Jiří**: Die Lektüre von Prager Bürgern im 18. Jahrhundert (1700–1784). In: Bürgertum in der Habsburgermonarchie hrsg. von Ernst Bruckmüller u.a. S. 149–161. [Mit Tabellen].
240. **Schwarz, Karel**: Kulturní prostředí jako součást životního prostředí společnosti. In: Sociologický časopis. 25. 1989. S. 161–170. [Russ. und engl. Zsfass. Dt. Titel:] Kulturmilieu als Bestandteil der menschlichen gesellschaftlichen Umwelt.
241. **Suša, Oleg**: K pojetí lidského potenciálu v soudobých koncepcích „informační“ společnosti. In: Sociologický časopis. 25. 1989. S. 69–86. [Russ. und engl. Zsfass. Dt. Titel:] Zur Auffassung des menschlichen Potentials in zeitgenössischer Konzeption der „Informationsgesellschaft“.

2. Bildung, Erziehung, Wissenschaft

242. **Bombera, Jan**: Die Piaristen in Altwasser. In: Archiv für Kirchengeschichte von Böhmen – Mähren – Schlesien. 10. 1989. S. 104–117.
243. **Kaňa, Otakar**: Iredenta německého imperialismu 1918–1938 a její odraz v soudobé výuce dějepisu v NSR. Praha 1988. 199 S. [Mit Abb.] (Spisy pedagogické fakulty v Ostravě. 65.) [Russ. und dt. Zsfass.:] Irredenta des deutschen Imperialismus 1919–1938 und ihre Reflexion im westdeutschen Geschichtsunterricht.
244. **Kropáček, František**: K muzejní dokumentaci vědeckovýzkumné činnosti v Brně. In: Sborník Technického muzea v Brně. 5. 1989. S. 18–49. [Mit Tab. Dt. Titel.:] Zur Museumsdokumentation der wissenschaftlichen Forschungs- und Entwicklungstätigkeit in Brno [Brünn].
245. **Langer, Jiří, Jaroslav Štika**: Československá muzea v přírodě. Martin 1989. 176 S. [Mit Abb. Russ., engl. und dt. Zsfass.:] Tschechoslowakische Freilichtmuseen.
246. **Sjezd československých historiků**. In: Historické studie. 25. 1989. S. 101–125. [Kongress der tschechoslowakischen Historiker.]
247. **Wahla, Arnošt**: Geografie vzdělání obyvatelstva. Praha 1988. 189 S. [Mit Abb.] (Spisy pedagogické fakulty v Ostravě. 64.) [Russ. und engl. Zsfass.:] The Geography of the Education of Population.

3. Kunst und Kunstgewerbe

248. **Černý, Jaromír u. a.**: Hudba v českých dějinách. Od středověku do nové doby. Praha 1989. 493 S. [Mit Abb. Die Musik in der böhmischen Geschichte. Vom Mittelalter bis zur Neuzeit.]
249. **Hájek, Jiří u. a.**: Divadlo nové doby. Praha 1989. 505 S. [Mit Abb. Das Theater der neuen Zeit.]
250. **Hazlbauer, Zdeněk**: Motiv mořské víly – Meluziny – v ikonografii českých gotických reliéfních kachlů. In: Archaeologia historica. 14. 1989. S. 409–436. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Das Motiv der Nixe Melusine in der Ikonographie tschechischer gotischer Reliefkacheln.
251. **Německé malířství 17. století z československých sbírek**. Praha 1989. 173 S. [Mit Abb. Die deutsche Malerei des 17. Jahrhunderts aus tschechoslowakischen Sammlungen.]
252. **Picton, Howard J.**: The Life and works of Joseph Anton Steffan (1726–1797). With a special reference to his keyboard concertos. New York 1989. Bd. I. 613 S. [Mit Noten]. Bd. II. 139 S. [Mit Noten].
253. **Scheufler, Pavel**: Fotografické album Čech 1839–1914. Praha 1989. 459 S. [Mit Abb. Engl., russ. und dt. Zsfass.:] Das fotografische Album Böhmens.
254. **Sedlář, Jaroslav**: Výtvarné umění na Uherskohradištsku 1860–1980. In: Slovácko. 30. 1988 (1989). S. 171–184 [Mit Abb. Russ. und dt. Zsfass.:] Die bildende Kunst im Gebiet von Uherské Hradiště 1860–1980.

4. Architektur und Baudenkmäler

255. **Horyna**, Mojmír: Slohový profil Dientzenhoferova kostela sv. Mikuláše na Starém Městě v Praze. In: Umění. 37. 1989. S. 520–538. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Das Stilprofil von Dientzenhofers Kirche des hl. Nikolaus in der Prager Altstadt.
256. **Huml**, Václav: Archeologický výzkum zástavby býv. Biskupského dvora u sv. Petra na Poříčí (Praha 1 – Nové Město). In: Archaeologia Pragensia 10. 1989. S. 205–257. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Die archäologische Untersuchung der Bebauung des ehemaligen Bischofshof bei der Peterskirche in der Straße Na Poříčí (Prag 1 – Neustadt).
257. **Konečný**, Lubomír: Znojemský karner. In: Jižní Morava. 25. 1989. S. 103–124. [Mit Abb. Russ. und dt. Zsfass.:] Der Karner von Znojmo (Znaim).
258. **Michna**, Pavel, Miloslav Pojsl: Románský palác na Olomouckém hradě. Archeologie a památková obnova. Brno 1988. 280 S. [Mit Abb. Russ. und dt. Zsfass.:] Der romanische Palast auf der Olmützer Burg. Archäologie und Denkmalpflege.
259. **Moutvic**, Miroslav: Dvorce přemyslovských družníků a vývoj Prahy románského období. In: Pražský sborník historický. 22. 1989. S. 7–32. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Die Gehöfte der Přemysliden-Gefolgsleute und die Entfaltung Prags in romanischer Zeit.
260. **Pulec**, Jiří, Jiřina Kalendovská: Stavební vývoj brněnské university mezi válkami. Projekty a skutečnost. In: Vlastivědný věstník moravský. 41. 1989. S. 289–304. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Die Bauentwicklung der Brüner Universität zwischen den beiden Weltkriegen. Projekt und Wirklichkeit.
261. **Reichertová**, Květa: Bývalý klášter bl. Anežky Přemyslovny v Praze 1, Na Františku. Výsledky archeologického výzkumu. In: Archaeologia Pragensia 10. 1989. S. 133–204. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] Das ehemalige Kloster der sel. Agnes von Böhmen in Prag 1, Na Františku.
262. **Soukupová**, Helena: Anežský klášter v Praze. Praha 1989. 404 S. [Mit Abb. Russ., dt., engl., frz. und ital. Zsfass. Das Kloster der Agnes in Prag.]
263. **Vilímková**, Milada, Johannes Bruckner: Dientzenhofer. Eine bayerische Baumeisterfamilie der Barockzeit. Rosenheim 1989. 272 S. [Mit Abb.]
264. **Vlček**, Pavel: „Dientzenhoferův skicář“ a česká architektura 1640–1670. In: Umění. 37. 1989. S. 473–497. [Mit Abb. Dt. Zsfass.:] „Das Skizzenbuch Dientzenhofers“ und die böhmische Architektur 1640–1670.

5. Bibliotheks- und Buchwesen

265. **Luft**, Robert: Das Bibliothekswesen in Böhmen und Mähren während der nationalsozialistischen Herrschaft 1938–1945. In: Bohemia. Zeitschrift für Geschichte und Kultur der böhmischen Länder. 30. 1989. S. 295–342.
266. **Pechlová**, Zdenka, Jan Brůha: Vývoj české bibliografie v oboru historie po roce 1945. In: Česká bibliografie. Sborník statí a materiálů. 26. 1989. S. 9–44. [Frz., russ., engl. und dt. Zsfass.:] Die Entwicklung der tschechischen Bibliographie im Bereich Historie nach 1945.
267. **Ryznar**, Eliska, Murlin Croucher: Books in Czechoslovakia. Past and Present. Wiesbaden 1989. 107 S.
268. **Šindelář**, Karel: Dějiny knihoven v českých zemích do roku 1918. Praha 1989. 130 S. [Die Geschichte der Bibliotheken in den böhmischen Ländern bis zum Jahre 1918.]
269. **Thomas**, Marcel, Gerhard Schmidt: Die Bibel des Königs Wenzel. Graz 1989. 155 S. [Mit Abb.]